

**FACTORS RELATED TO PATTERNS OF LIFE AFTER HAVING JOINED
THE EARLY RETIREMENT PROGRAMME: A STUDY OF TEACHERS
IN THE CENTRAL REGION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL
PRIMARY EDUCATION COMMISSION**

PRAYOD CHAMKHAM

ศภินันท์นากการ
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS (POPULATION EDUCATION)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2001

ISBN 974-665-262-1

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
Pa21f
2001
C.2

4137351 SHPE/M : MAJOR : POPULATION EDUCATION ; M.A.
(POPULATION EDUCATION)

KEY WORDS : PATTERN OF LIFE / EARLY RETIREMENT

PRAYOD CHAMKHAM: FACTORS RELATED TO PATTERNS OF LIFE AFTER HAVING JOINED THE EARLY RETIREMENT PROGRAMME: A STUDDY OF TEACHERS IN THE CENTRAL REGION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION. THESIS ADVISORS: SOMMAI WANSORN, C.A.S., PRICHA HONGSKRAILERS., Ph.D. 145 p. ISBN 974-665-262-1

The purpose of this study was to investigate the factors related to the pattern of life of the teachers in the central region of the office of the National Primary Education Commission who were early retirement in 1999. The samples were from 512 teachers, by using the simple random sampling method. The data was collected from questionnaires. The data was analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, range and chi-square test.

This study has five patterns of life which were the dependent variables as follows: planning, resting, religion volunteer and social working, own business, and working. Also, there were 13 independent variables as follows: sex, marital status, educational level, position level, duty, occupation progress, health, minor job, economic level, debts, family influence, social influence, and job attitude.

The study results revealed that there were teachers: in the central region of the office of the national primary education commission in planning of 12.1 percent, resting of 58.2 percent, in religion volunteer and social working of 9.2 percent, in own business of 18.6 percents, and working of 2.0

The study result of factors related to the patterns of life revealed that there are five independent variables as follows: sex, health, minor job, debt, social influence, and job attitude. The significance level was fixed at 0.05.

The study result suggestions are that organizations which have responsibility for this project should concern themselves about the factors which are related to the patterns of life by changing qualifying criteria, benefits and also preparation before and after early retirement officers, in order that the early retirements of officers could spend their lives with happiness and use their experience to be the highest benefit to themselves and the country.

4137351SHPE/M: สาขาวิชา : ประชากรศึกษา; ศศ.ม. (ประชากรศึกษา)

ประโยชน์ คำคำ : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแบบแผนการดำเนินชีวิตหลังการเข้าร่วมโครงการเกษียณก่อนกำหนด: ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตภาคกลาง (FACTORS RELATED WITH PATTERN OF LIFE AFTER EARLY RETIREMENT: A CASE STUDY OF THEACHERS IN THE CENTRAL REGION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สมหมาย วันสอน, C.A.S., ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ, Ph.D. 145 หน้า ISBN 974-665-262-1

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างปัจจัยด้านบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม-จิตวิทยา กับแบบแผนการดำเนินชีวิตภายหลังเข้าร่วมโครงการเกษียณก่อนกำหนด ของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตภาคกลาง ซึ่งเป็นข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต เกษียณก่อนกำหนด ในปี พ.ศ. 2542 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 512 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) และใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุดและค่าสูงสุด และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสถิติ ไคสแควร์ (Chi-Square Test)

ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้กำหนดแบบแผนการดำเนินชีวิต (ตัวแปรตาม) ไว้ 5 แบบแผนได้แก่ กำล้างวางแผน พักผ่อน ช่วยงานกุศลและงานสาธารณะประโยชน์ ประกอบอาชีพอิสระ ประกอบอาชีพรับจ้าง ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตภาคกลาง ที่เกษียณก่อนกำหนดมีแบบแผนการดำเนินชีวิตดังต่อไปนี้ กำล้างวางแผนร้อยละ12.1 พักผ่อนร้อยละ 58.2 ช่วยงานกุศลและงานสาธารณะประโยชน์ร้อยละ 9.2 ประกอบอาชีพอิสระร้อยละ 18.6 ประกอบอาชีพรับจ้างร้อยละ 2.0

ผลการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ (ตัวแปรต้น) กับแบบแผนการดำเนินชีวิต (ตัวแปรตาม) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแบบแผนการดำเนินชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยด้าน เพศ ภาวะสุขภาพ อาชีพทรง อิทธิของสังคม และความพึงพอใจในอาชีพครู

จากผลการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเสนอว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องน่าจะคำนึงถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแบบแผนการดำเนินชีวิตของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยนำมาพิจารณาในการกำหนดเงื่อนไขและผลตอบแทน รวมถึงการเตรียมความพร้อมทั้งก่อนและหลังเกษียณอายุราชการ ให้กับผู้ที่เกษียณก่อนกำหนดให้สามารถนำเนินชีวิตหลังเกษียณอายุราชการได้อย่างมีความสุขและสามารถใช้ความรู้และประสบการณ์ที่สั่งสมมาให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อตัวเอง และประเทศชาติ